

Sygn. akt IV U 113/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 listopada 2016r. w S.

odwołania J. O.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 14 grudnia 2015 r. (Nr (...))

w sprawie J. O.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że J. O. jest uprawniona do wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej od dnia 01 grudnia 2015 r.

Sygn. akt: IV U 113/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 14 grudnia 2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.22 ust.3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przyznał z urzędu ubezpieczonej J. O. od 1 grudnia 2015r. emeryturę rolniczą w wysokości dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy ,tj. w wysokości do wypłaty wynoszącej 268,93 złotych miesięcznie (decyzja z 14 grudnia 2015r. k.150 akt rentowych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła J. O. zaskarżając ją w zakresie wysokości przyznanej emerytury. Wskazała, że od chwili zawarcia związku małżeńskiego razem z mężem prowadziła gospodarstwo rolne w położone we wsi M. gmina Ł.. W związku z tym spełnia ustawowy wymóg podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez okres co najmniej 25 lat (odwołanie k.1 akt sprawy). W toku rozprawy ubezpieczona podniosła dodatkowo, że od dłuższego czasu nie prowadzi działalności rolniczej, gdyż nie pozwala jej na to stan zdrowia i schorzenia, na które cierpi w postaci cukrzycy, choroby niedokrwiennej serca oraz choroby zwyrodnieniowej stawów biodrowych. Wskazała, że jej mąż posiada nieruchomości rolne po swoim ojcu położone we wsi W., ona natomiast posiada ziemię po swoich rodzicach w miejscowości P. P., ale nieruchomości te nie są przez nich uprawiane, gdyż zostały wydzierżawione nieformalnie sąsiadowi - w W. i jej cioteczemu bratu – w P. P. (wyjaśnienia ubezpieczonej k.7-7v akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że podstawę wydania zaskarżonej decyzji stanowi art.22 ust.3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. W myśl tego przepisu osobie, która

osiągnęła wiek emerytalny przyznaje się z urzędu emeryturę rolniczą w wysokości nie niższej od dotychczas pobieranej renty, jeżeli osoba ta spełnia przesłanki określone w art.19 ust.1 pkt 2 ustawy. Ubezpieczona do 30 listopada 2015r. pobierała rentę rolniczą w części składkowej, z zawieszeniem 100% części uzupełniającej, przy czym przyczynę zawieszenia części uzupełniającej renty stanowiło posiadanie przez męża ubezpieczonej udziału w wysokości 6/8 części w nieruchomości rolnej o powierzchni 1,88 ha fizycznych i 2,45 ha przeliczeniowych. Posiadanie nieruchomości rolnej przez męża ubezpieczonej nie pozwala uznać, że zaprzestała ona prowadzenia działalności rolniczej w związku z tym zarówno renta rolnicza, jak i obecnie emerytura wypłacana jest ubezpieczonej w części składkowej (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona J. O. urodziła się w dniu (...)

Od 1 marca 2006r. ubezpieczona uprawniona była do renty rolniczej, przy czym początkowo była to renta okresowa, a od 1 czerwca 2013r. stała renta rolnicza (pierwsza decyzja o przyznaniu ubezpieczonej renty rolniczej – z 25 kwietnia 2006r. k.53-54 akt rentowych oraz decyzja z 28 maja 2013r. o przyznaniu ubezpieczonej od 1 czerwca 2013r. stałej renty rolniczej k.143-144 akt rentowych). W chwili nabycia prawa do renty rolniczej ubezpieczona posiadała ponad 25 letni okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (zaświadczenie o okresach podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z 10 marca 2006r. k.16-19 akt rentowych oraz raport ustalenia uprawnień do świadczenia z 25 kwietnia 2006r. k.50 akt rentowych). Zgodnie z w/w decyzją z 28 maja 2013r. o przyznaniu ubezpieczonej prawa do stałej renty rolniczej, renta była wypłacana jedynie w części składkowej, gdyż część uzupełniająca podlegała zawieszeniu w 100% z powodu prowadzenia działalności rolniczej (decyzja z 28 maja 2013r. k.143-144 akt rentowych).

W dniu (...) ubezpieczona osiągnęła wiek emerytalny wynoszący – w myśl art.19 ust.1a pkt 10 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników – dla kobiet urodzonych od 1 stycznia 1955r. do 31 marca 1955r. - co najmniej 60 lat i 9 miesięcy. Wobec powyższego zaskarżoną decyzją z 14 grudnia 2015r. - działając na podstawie art.22 ust.3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników - organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 1 grudnia 2015r. emeryturę rolniczą w miejsce pobieranej dotychczas renty rolniczej i w wysokości dotychczas pobieranej renty ,tj. w kwocie 268,93 złotych miesięcznie (decyzja z 14 grudnia 2015r. k.150 akt rentowych).

W chwili nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury rolniczej ubezpieczona oraz jej mąż H. O. nie prowadzili i nie prowadzą do dzisiaj działalności rolniczej. Umową darowizny z 10 grudnia 2013r. ubezpieczona i jej mąż przekazali gospodarstwo rolne położone we wsi M. gmina Ł. córce M. K. (akt notarialny umowy darowizny z 10 grudnia 2014r. k.146-148 akt rentowych). Mąż ubezpieczonej H. O. pozostaje współwłaścicielem w udziale 6/8 części nieruchomości rolnej położonej we wsi W. o powierzchni 1,88 ha, co stanowi 2,45 ha przeliczeniowych. Ubezpieczona posiada natomiast nieruchomość rolną po rodzicach położoną we wsi P. P. o powierzchni około 1 ha (notatka służbowa pracownika organu rentowego z 4 lutego 2016r. k.151 akt rentowych, zeznania świadka H. O. k.7 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonej k.12v i k.7-7v akt sprawy). Mąż ubezpieczonej od około 3 lat pobiera emeryturę wypłacaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Stan zdrowia obojga małżonków O. nie pozwala im na pracę w gospodarstwie rolnym. Wymieniona wyżej nieruchomość rolna położona w W. jest użytkowana przez sąsiada, a nieruchomość położona w P. P. przez ciotecznego brata ubezpieczonej na podstawie umów dzierżawy zawartych ustnie. Ubezpieczona cierpi na nadciśnienie tętnicze, chorobę niedokrwienną serca, przewlekłą niewydolność krążenia, nadciśnienie tętnicze, chorobę zwyrodnieniową stawów biodrowych, otyłość. W pierwszych miesiącach pobierania emerytury rolniczej – w lutym i marcu 2016r. ubezpieczona była dwukrotnie hospitalizowana w Szpitalu (...) w Ł. (karty informacyjne leczenia szpitalnego ubezpieczonej k.10-11 akt sprawy, zeznania świadków: S. S. k.12v i H. O. k.7v-8 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonej k.12v i k.7-7v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej J. O. okazało się uzasadnione w zakresie, w jakim zmierzało do ustalenia, że jest ona uprawniona do wypłaty części uzupełniającej emerytury.

W ocenie Sądu w całokształcie okoliczności sprawy nie ulega wątpliwości, że w dacie nabycia prawa do emerytury ubezpieczona nie prowadziła i do chwili obecnej nie prowadzi działalności rolniczej, a tym samym jest uprawniona do pobierania części uzupełniającej emerytury rolniczej. Zgodnie z art.28 ust.1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2015r. poz.704 ze zm.) wypłata emerytury rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli rencista prowadzi działalność rolniczą, przy czym zgodnie z ustępem 4 powyższego przepisu uznaje się, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

W ocenie Sądu organ rentowy dokonał błędnej wykładni przepisu art.28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i przyznając ubezpieczonej emeryturę w miejsce renty rolniczej niezasadnie zawiesił wypłatę części uzupełniającej tego świadczenia uznając, że ubezpieczona z racji posiadania przez męża udziału w nieruchomości rolnej o powierzchni powyżej 1 ha fizycznego i przeliczeniowego prowadzi działalność rolniczą. Wynikało to z przyjęcia przez organ rentowy założenia, że samo bycie właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej jest równoznaczne z prowadzeniem działalności rolniczej. Tymczasem powyższy przepis nie reguluje wyczerpująco sytuacji, w których uzasadnione jest przyjęcie, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, ale wskazuje jedno z kryteriów, kiedy należy uznać, że emeryt nie prowadzi działalności rolniczej. Z przepisu tego nie wynika natomiast, że przez sam fakt, iż emeryt lub jego małżonek jest właścicielem gospodarstwa rolnego, uzasadnione jest przyjęcie, że emeryt ten nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W ocenie Sądu o tym, czy emeryt prowadzi działalność rolniczą decyduje każdorazowo stan faktyczny, a zatem fakt, czy dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność rolniczą - pracuje w gospodarstwie rolnym. Na stanowisku takim stoi również Sąd Najwyższy (vide: uchwała SN z 6 maja 2004r., II UZP 5/06, OSNP 2004/22/389). Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, opartych o zeznania świadków, w tym sołtysa wsi M. oraz samej ubezpieczonej oraz o dokumentację medyczną ubezpieczonej wynika, że od 2-3 lat (w grudniu 2013r. małż. O. przekazali gospodarstwo rolne położone w M. swojej córce) ubezpieczona i jej mąż nie prowadzą działalności rolniczej, w tym nie użytkują nieruchomości rolnych położonych w W. i w P. P., które nabyli po swoich rodzicach. (...) te użytkują osoby trzecie. W ocenie Sądu przeprowadzone dowody nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności. Zeznania świadków są spójne, logiczne i korespondują z zeznaniami ubezpieczonej. Ponadto nie ulega wątpliwości, że ubezpieczona z uwagi na stan zdrowia, w tym poważne schorzenia kardiologiczne nie jest w stanie pracować w gospodarstwie rolnym.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.